

Carina van Leeuwen

Magma

Cold Case 1

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

Augustus 2006

Haar blonde haren plakten tegen haar voorhoofd, haar benen verzuurden, zo hard trapte ze op haar fiets door de nachtelijke stad. Ze haalde gierend adem en dat terwijl ze toch twee keer per week hockeytraining had. De adrenaline voorkwam dat het echt pijn ging doen. Adrenaline omdat de stad op dit uur zo anders leek dan overdag. Onbekend en dreigend. Adrenaline omdat ze boos was, op hem, op haar ouders, op iedereen. Maar ook omdat ze bang was, alleen. Waar moest ze naartoe? Ze veegde warme tranen van haar wangen. Zonder plan fietste ze door en kwam ze op de smalle weg die langs de achterzijde van het station leidde. Je had er niets te zoeken, tenzij je er even stopte om iemand op te halen van de trein of weg te brengen. Er waren geen bomen, maar alleen nietszeggende gebouwen en afzichtelijke loodsen die opgingen in de grauwe achtergrond. Het plan om het hele gebied op de schop te nemen lag er al jaren en werd steeds weer aangepast. In de tussentijd verpauperde het stukje niemandsland. Er was steeds meer graffiti, de loodsen die er stonden wisselden constant van eigenaar en de zaken die er werden opgeslagen en verhandeld werden steeds duisterder.

Op deze tijd van de nacht ontvouwde zich daar een wereld die zij alleen kende van artikelen in de krant en van tv.

Pooiers die hun meisjes en vrouwen van een afstandje in de gaten hielden. Die boden zich aan langs de weg die vanaf het station verder liep naar een braakliggend terrein waar de klanten afgewerkt werden. Dealers die hun waren aanboden en geld en zakjes met bruine bolletjes die met een simpele handbeweging van eigenaar wisselden. Ze durfde niet goed te kijken naar wat er allemaal gebeurde, wilde niet de aandacht trekken van de slenterende meisjes en zeker niet van de bestuurders van de langzaam rijdende auto's die de vrouwen door geopende portier ramen keurden. Eén zo'n auto, met een schim erin, kwam naast haar rijden en riep iets door het geopende raam. Ze ging nog harder fietsen en voelde paniek opkomen. Haar keel werd droog en pijnlijk van het hijgen met open mond. De man in de auto riep nog iets, ze verstond het niet, durfde niet opzij te kijken, in godsnaam geen contact!

Had ze nu maar haar iPod meegenomen, dan kon ze zich concentreren op haar lievelingsmuziek en buitensluiten wat er gebeurde. De auto reed weer verder, remde weer, haar adem stakte, vergiste ze zich? Ze zag slechts een remlicht of was het gewoon zijn achterlicht dat flikkerde? De auto versnelde en stopte bij een van de vrouwen aan de kant van de weg verderop. Opgelucht gunde ze haar benen even rust en sloeg de eerste weg die ze tegenkwam rechtsaf, richting de veiligere vertrouwde bewoonde wereld.

Nahijgend reed ze langs gewone huizen, waar gewone mensen woonden. In een smalle straat met aan weerszijden rijtjeshuizen kreeg ze weer meer lucht en merkte ze hoe moe ze was. Langzaam fietste ze door identieke straten met identieke woningen tot ze aan het eind van zo'n weg een huis herkende. Goddank! Daar ging ze naartoe, daar kon ze uitrusten en was ze veilig. Het kleine vrijstaande huis zag er vriendelijk uit, ze wist dat het binnen gezellig en knus was.

De buitenlamp verlichtte het pad langs het huis naar de diepe achtertuin. Ze wist dat er achter in die tuin een klein tuinhuis stond. Haar fiets zette ze een paar honderd meter verderop uit het zicht in de struiken, ze sloop terug en bekeek het huis nog eens. Het was inmiddels ver na middernacht, misschien al bijna ochtend, ze wist het niet.

Er bewoog niets, het was doodstil. Ze meed het grindpad en liep over het gras naar het groenhouten tuinhuis. Zelfs in het donker zag het er vriendelijk en uitnodigend uit met de witte kozijnen waarachter roodgeruite gordijntjes hingen. Voorzichtig voelde ze aan de deurklink, die moeiteloos meegaf. Ze haalde opgelucht adem en glipte naar binnen.

*

Tussen de andere vrouwen die achter het station allemaal hun eigen stukje tippelzone hadden geclaimd, viel Sasha niet op. Ze waren allemaal te mager, te luchtig gekleed, zelfs voor deze augustusnacht, op te hoge hakken met te veel make-up die hun holle wangen en de kringen onder hun ogen niet kon verbergen. Met haar achttien jaar scheelde ze jaren met de meeste vrouwen hier, maar ze zag er niet jonger uit. De meesten kende ze niet, het merendeel sprak maar een paar woorden Engels. Sinds de Waldorpstraat hier in Den Haag als tippelzone definitief was gesloten en ook de Theemsweg in Amsterdam en de Keileweg in Rotterdam, waren veel vrouwen uitgeweken naar Utrecht. Sommigen pendelden tussen Den Haag en Amsterdam, maar dan moest je eerst de reiskosten terug zien te verdienen. Sasha voelde zich hier thuis en had niet de energie en het geld om te gaan rondreizen. Tegenwoordig verplaatste ze zich door de stad naar steeds weer een tijdelijke plek

waar ze klanten kon oppikken. Zo ook een aantal van de andere geroutineerde vrouwen en de trans vrouwen die verderop hun eigen zone hadden geclaimd. De voorname-lijk uit Zuid-Amerika afkomstige trans vrouwen hadden een voorkeur voor de donkere stukken, om hun vaak nog niet afgeronde transitie te verbloemen.

Vannacht, in de straat waar de onverlichte gebouwen naast het station donkere bergen leken te vormen tegen de maanverlichte hemel, liep ze heen en weer in dit territorium van handel in drugs en seks. De pooiers en dealers hadden hun vaste plek in de schaduw van de gebouwen, uit het zicht van de beveiligingscamera's die er sinds kort hingen. Dit deel van de stad was tot noodgebied verklaard, waarmee het nu legitiem was de burgers die er kwamen te bespieden. Het boeide Sasha niet of ze gezien werd door de camera's, ze wilde opgemerkt worden door de klanten. Haar felroze minirokje trok in elk geval de aandacht, het fluoresceerde bijna. Haar dunne kunstleren jack trok ze dicht over de zwarte doorschijnende bloes en ze vouwde haar armen voor haar borst. Het witte laktasje met de goudkleurige ketting tussen haar vingers geklemd. Er zat niet veel in: haar telefoon, een kleine Nokia waar nauwelijks beltegoed op zat, maar dan leek het tenminste alsof ze zo iemand kon bellen als het nodig was. Verder haar huissleutels, condooms, glijmiddel, sigaretten, een aansteker en lipgloss. In een apart vakje achter een rits wat aluminiumfolie en een buisje om het ene bolletje bruin van een kwart gram dat ze nog had te kunnen roken. Gelukkig ook wat pillen waar ze het tot de ochtend mee moest kunnen redden.

Het was een slechte nacht, ze had pas drie klanten gehad, die alleen maar een snelle pijpbeurt wilden. Straks, tegen vier à vijf uur in de ochtend, zouden er wel weer meer klanten verschijnen. Dat waren degenen die net zo lang wacht-

ten tot de verslaafde meisjes die afhankelijk waren van heroïne en andere verwoestende troep, zo ziek waren en hun behoefte aan het verlossende shot zo groot, dat ze hun lichaam voor bijna niets verkochten en als het moest nog zonder condoom ook. Daar kikten bepaalde klanten op. Nog meer macht. Het was het tijdstip waarop de meiden elkaar nog scherper in de gaten hielden en kentekens opschreven van de auto's die een meisje meenamen, zeker als het geen vaste klant was. Niemand anders maakte zich zorgen om hen, niemand die hen zou missen en maar weinigen vonden het de moeite waard om zich druk te maken om hoe deze vrouwen werden behandeld. Eigen keuze, eigen schuld, toch? Je hoeft toch geen drugs te gebruiken, je kunt ook een gewone baan zoeken.

Zeker, alsof zij dat niet gewild had. Haar school afmaken, een vervolgopleiding doen, het liefst in de kunst of nog liever ballet, haar passie sinds ze zes was. Een verbrijzelde enkel en gebroken knieschijf hadden een einde aan die droom gemaakt door een ongeluk toen ze vijftien was. Kennelijk had het lot iets anders voor haar in petto. Hoe anders kon ze niet bedenken toen de groene auto, een oud model Toyota met een kapot remlicht, stopte en het raam naar beneden werd gedraaid. De man, zijn gezicht in de schaduw van het donkere interieur, maakte een beweging met zijn kin en ze noemde haar prijs. Hij boog opzij en opende het portier aan de passagierszijde. Niemand die het kenteken noteerde.

1

2016

Wat restte van de auto bungelde boven het water, vastgeketend aan het deel van het chassis dat het gewicht van het wrak nog kon dragen. Langzaam maar zeker was het losgetrokken uit de modder om de vaargeul veilig en doorgankelijk te houden. In de kille, mistige ochtend was de felroodgekleurde kraan op een ponton in het water die het wrak lifte goed zichtbaar. De duikers die de resten hadden aangekoppeld dreven op veilige afstand. Hun rood-zwarte droogpakken van trilaminaat beschermden hen tegen het koude water van het Albertkanaal, dat tussen Luik en Antwerpen stroomt.

Met een geroutineerde zwaai stuurde de kraanmachinist de resten van het onherkenbare automerk naar de container die klaarstond. Er stroomde water en modder uit en het wrak was bedekt met een dikke laag zwart slik. Het dak was weg, geen portieren, de achterklep ontbrak en een deel van de motorkap brak af bij het liften.

Met een paar hendels stuurde de machinist met schijnbaar gemak zijn vrachtje naar de beoogde landingsplaats boven op drie voorgangers en liet het wrak zakken. Zijn collega, goed zichtbaar door het gele signaalvest en een witte veiligheidshelm, zwaaide met zijn gehandschoende hand dat hij de ketting verder moest laten vieren. Met een kra-

kend geluid zakte de auto langzaam op het wrak dat al in de container lag. De man met de handschoenen maakte snel de grote klephaak van de ketting los en stak zijn hand weer op, ten teken dat de kraan kon draaien om het volgende vehikel aan te laten haken door de duikers. Hij trok zijn handschoenen uit, klemde die onder zijn rechteroksel en haalde een pakje sigaretten tevoorschijn. Terwijl hij met zijn hand de aansteker afschermdde, gleed zijn blik nog eens over het wrak en bleef hangen bij iets wat afweek van wat hij normaal herkende als de resten van de voorstoelen. Dit had een andere vorm. Hij inhaleerde diep en plukte met zijn duim en ringvinger een stukje tabak van zijn tong. Met zijn hand boven zijn wenkbrauwen om de zon, die fel boven de bomenrij in de verte scheen, tegen te houden, kneepte hij zijn ogen een beetje samen. Dat zag er toch echt uit als een kledingstuk. Hij boog wat verder naar voren en hield zich met één hand aan de rand van de container in evenwicht. Het leek wel of...

‘Verdomme,’ vloekte hij zachtjes.

Zwaaierend naar de kraanmachinist om zijn aandacht te trekken gooide hij zijn sigaret in het water. Met zijn handen aan zijn mond om een toeter te vormen schreeuwde hij: ‘D'r ligt geloof ik wat in die bak. Ik ga even kijken.’ Hij wees naar het wrak, maakte een beweging met twee vingers naar zijn ogen en toen naar het wrak. De kraanmachinist fronste zijn wenkbrauwen en maakte een gebaar met zijn hoofd en handen waaruit bleek dat hij hem niet had verstaan, maar zijn collega was al voorzichtig over de auto aan het klauteren totdat hij op het deel van het chassis zat waar ooit de achterbank gemonteerd had gezeten. Het was nu niet meer dan een stalen geraamte, de bekleding en de kussens waren allang door het water meegevoerd richting Antwerpen. Hij boog naar voren en deinsde toen meteen terug.

Daar, tussen wat restte van de voorstoel en het stuur, lag een overhemd in een bruine modderkleur. Daarin zag hij onmiskenbaar de contouren van wat ooit de borstkas van een mens was geweest.

2

2019

Bezweet en gedesorienteerd werd Lyn Riley wakker. Tussen de grotendeels opengeschoven gordijnen viel het schijnsel van een straatlantaarn de donkere slaapkamer in. De regen sloeg hard tegen de ramen, een tak van een boom, meebui-gend met de harde wind, wierp een onheilspellende scha-duw op de muur. Het duurde even voordat ze herkende dat het haar eigen slaapkamer was en niet weer een tijdelijk adres. Met het wakker worden en bedenken waar ze was, vervaagde de herinnering aan de droom snel, maar het ge-voel bleef altijd langer hangen. Het gevoel van angst, van verlaten zijn, van verlies en nog meer emoties die ze niet kon of wilde benoemen.

In de nachtelijke uren leken angsten nog donkerder en groter, verdriet dieper, problemen onoplosbaar. Dat was een van de eerste dingen die Sophia Dellcarte, Lyns thera-peut, haar geleerd had. De nacht is geen maatstaf voor de werkelijkheid. Je hersenen maken dan geen serotonine aan. Het gelukshormoon hield niet van de nacht. Dit alles wist ze en maakte dat ze die demonen rationeel kon beoordelen en wegzetten. Voor de werkelijkheid gold helaas niet het-zelfde.

Omdat ze wist dat er van slaap deze nacht niets meer zou komen, knipte ze het licht aan. Koffie leek haar nu een goed

plan. Ze schoot een T-shirt en een joggingbroek aan – niet dat ze nog iets aan sport deed – en liep naar het keukentje dat niet meer dan een pantry was in de woonkamer in haar appartement in Londen. Samen met een slaapkamer en een diepe kast in het halletje bij de voordeur, was het een luxe die ze zich sinds een jaar veroorloofde. Het huis aan Hartland Road was zoals alle woningen in de straat in pasteltinten geverfd en een veel gefotografeerd object. De wijk Camden in Noord-Londen was vroeger een volksbuurt maar nu uitgegroeid tot pleisterplaats van kunstenaars, artiesten en studenten met alle bijbehorende bars, eethuizen en winkels. Niet dat ze daar veel van meekreeg in de korte periodes dat ze er was, meestal was ze te moe, te gedesoriënteerd.

‘Siri, start Spotify.’ Meteen klonk het ‘Che soave zeffiretto’ uit Amadeus’ *Le Nozze di Figaro*. De hoge stemmen maakten haar weer rustig. Waar ze ook was in de wereld, altijd en overal had ze klassieke muziek bij zich. Al vanaf de tijd van de cassettebandjes die in onhandig mee te nemen cassette-recorders hooguit een uur muziek gaven. Nu lieten twee kleine plugjes in haar oren via bluetooth de eindeloze reeksen en keuzes muziek naar haar hersenen stromen.

Terwijl ze aan het keukeneiland zat, nipte ze van de koffie en liet de tijd verstrijken, luisterend naar de muziek. Bij de eerste ochtendschemer pakte ze haar telefoon en belde Dean Abercrombie, haar vaste cameraman en fotograaf. Al sinds de beginjaren van hun samenwerking hadden ze afgeleerd rekening te houden met tijdzones. Nu wist ze dat hij in Schotland was, zijn thuisbasis. Al na de tweede beltoon nam hij op.

‘*Just thinking of you, darling.*’ Hij inhaleerde hoorbaar. Lyn zag hem voor zich, die eeuwige sigaret bengelend tussen zijn lippen.

‘Kon je ook niet slapen?’

‘Mwah. Te veel verschillende tijdzones en ineens weer een echt bed, geen veldbedje in een lemen hut, dat is even wennen.’ Hij grinnikte zacht. ‘Heb je de beelden al teruggekeken?’ waarmee hij doelde op de reportage die ze gemaakt hadden in Sudan, het door oorlog geteisterde, verscheurde Afrikaanse land.

‘Nee, maar wel een bericht van *The Guardian* dat ze tevreden zijn.’

‘Geen commentaar op je haar en je leren jas?’

Lyn lachte en tikte op haar iPad op de reportage. ‘Eens kijken of ze een punt zouden kunnen hebben.’

Ze zag zichzelf staan terwijl ze een herder interviewde op de veemarkt van Omdurman. Met haar ruim een meter tachtig stak ze ver boven de man uit. Haar lengte was vaak een voordeel, zeker in landen waar vrouwen niet als gelijke werden gezien, maar ook in de westerse wereld werd een vrouwelijke journalist niet altijd serieus genomen en genegeerd. Dat de mannen letterlijk tegen haar op moesten kijken, had dan zeker een intimiderend effect waar ze maar al te graag gebruik van maakte.

Haar donkere, half lange haar droeg ze bijeengebonden in een staart.

‘Weer geen losse haren, jammer voor de bazen.’ Het was iets waar – zeker de Amerikaanse – netwerkbazen een voorkeur voor hadden als het om vrouwelijke reporters ging. Lyn had het altijd geweigerd. Het was onpraktisch als je haar steeds in je gezicht wapperde terwijl je in de camera vertelde wat er gaande was, maar bovenal vond ze het seksistisch. Alsof een oorlogsverhaal daardoor beter verkocht, meer kijkers zou trekken.

‘En ja, ook mijn eeuwige bruinleren jas.’

‘Hij past bij je, hij maakt je jou.’

‘We hebben wel weer gemaakt wat we wilden laten zien en daar gaat het uiteindelijk om, niet om het uiterlijk van de reporter.’

‘So, *what’s on your mind?*’ vroeg Dean nu.

‘Ik denk dat ik onze opdracht voor Myanmar ga afslaan,’ flapte ze eruit.

Dean bleef stil.